

การบูรณาการภาครัฐและภาคประชาสังคมเพื่อการคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์:
กรณีศึกษาชาวต่างชาติในจังหวัดตาก

Integration of Government and Civil Society for Protecting the Rights of Foreign
Trafficking Victims: A Case Study in Tak Province

ยศศักดิ์ นະเสื่อ

Yotesak Nasua

ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Department of Sociology and Anthropology, Faculty of Political Science Chulalongkorn University, Thailand

Corresponding Author E-mail: drench.nas@gmail.com

Received: May 7, 2025

Revised: September 19, 2025

Accepted: October 9, 2025

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาปรากฏการณ์การค้ามนุษย์ในลักษณะการบังคับให้กระทำความผิด (forced criminality) ซึ่งทวีความรุนแรงในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยมีวัตถุประสงค์หลักสามประการ ได้แก่ (1) วิเคราะห์รูปแบบและวิธีการขององค์กรอาชญากรรมที่หลอกลวงชาวต่างชาติให้เข้าสู่ประเทศไทยก่อนเคลื่อนย้ายไปทำงานในศูนย์หลอกลวงออนไลน์ในประเทศเมียนมา (2) ศึกษาปัญหาและข้อจำกัดในการบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมภายใต้กลไกการส่งต่อระดับชาติ (National Referral Mechanism: NRM) และ (3) เสนอแนวทางการบูรณาการเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ การวิจัยใช้ระเบียบวิธีเชิงคุณภาพ โดยวิเคราะห์บันทึกการสัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน 50 รายการที่ดำเนินการโดยองค์กรภาคประชาสังคม ร่วมกับการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานในกลไก NRM ข้อมูลถูกวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) เพื่อระบุรูปแบบการหลอกลวง ปัญหาเชิงโครงสร้าง และแนวทางการบูรณาการเชิงปฏิบัติ

ผลการวิจัยพบว่า (1) เครือข่ายค้ามนุษย์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและบุคคลสัญชาติเดียวกันเป็นเครื่องมือสำคัญในการล่อลวง พร้อมจัดเตรียมเอกสารและการเดินทางอย่างครบวงจร (2) การดำเนินงานของ NRM มีข้อจำกัด เช่น การตีความสถานะผู้เสียหายที่ไม่สอดคล้องกัน และการขาดบุคลากรผู้เชี่ยวชาญในระดับปฏิบัติการ และ (3) แนวทางการบูรณาการที่เสนอ ได้แก่ การสร้างฐานข้อมูลร่วม การพัฒนาความร่วมมือชายแดน และการเสริมบทบาทของภาคประชาสังคมในการคัดแยกผู้เสียหาย

โดยสรุป งานวิจัยสะท้อนว่าการบังคับให้กระทำความผิดเป็นความท้าทายใหม่ของการค้ามนุษย์ และการบูรณาการระหว่างรัฐและภาคประชาสังคมเป็นปัจจัยสำคัญในการยกระดับประสิทธิภาพของกลไก NRM เพื่อให้ตอบสนองต่อสภาพปัญหาปัจจุบันได้อย่างแท้จริง

คำสำคัญ: การค้ามนุษย์, การบังคับให้กระทำความผิด, บริษัทหลอกลวงออนไลน์, กลไกการส่งต่อระดับชาติ, การบูรณาการรัฐและภาคประชาสังคม

Abstract

This study examines human trafficking in the form of forced criminality, which has increasingly spread across Southeast Asia. The research pursues three main objectives: (1) to analyze the patterns and methods of trafficking organizations deceiving foreign nationals into entering Thailand before being transported to online scam centers in Myanmar, (2) to identify the challenges and limitations of integrating government and civil society efforts under the National Referral Mechanism (NRM), and (3) to propose collaborative approaches to strengthen the protection of trafficking victims. A qualitative methodology was adopted, drawing on 50 in-depth interview records conducted by civil society organizations with foreign victims, supplemented by interviews with NRM practitioners. Data were analyzed through content analysis to identify trafficking patterns, structural gaps, and potential models of integration.

The findings indicate that (1) trafficking networks employ digital technology and co-nationals as primary tools to recruit victims, while providing comprehensive arrangements for documentation and travel; (2) the NRM faces significant limitations, particularly inconsistent interpretations of victim status and a shortage of adequately trained frontline staff; and (3) proposed integrative measures include establishing a joint victim database, strengthening cross-border collaboration mechanisms, and enhancing the role of civil society organizations in victim screening.

In conclusion, the study underscores forced criminality as a new and pressing challenge for anti-trafficking responses. It highlights that the integration of government and civil society efforts is not optional but essential for ensuring effective victim protection and enhancing the responsiveness of the NRM to evolving trafficking dynamics.

Keywords: Human Trafficking, Forced Criminality, Online Scam Centers, National Referral Mechanism-NRM, Government -Civil Society Integration

บทนำ

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ปรากฏการณ์ การค้ามนุษย์ ได้พัฒนาเข้าสู่รูปแบบใหม่ที่ซับซ้อนและยากต่อการตรวจจับ หนึ่งในรูปแบบที่ทวีความสำคัญคือ “การบังคับให้กระทำความผิด” (forced criminality) ซึ่งผู้เสียหายถูกควบคุมและบังคับให้กระทำการที่ผิดกฎหมายภายใต้การแสวงหาผลประโยชน์ของขบวนการค้ามนุษย์ ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือกรณี ศูนย์หลอกลวงออนไลน์ (online scam centers) ตามแนวชายแดนไทย-เมียนมา โดยเฉพาะในพื้นที่เมืองเมียวดีและเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีการบริหารโดยกองกำลังท้องถิ่น สถานการณ์ดังกล่าวไม่เพียงสะท้อนถึงการละเมิดสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน แต่ยังส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์และความมั่นคงของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อย่างกว้างขวาง

ข้อมูลจากรายงานของ International Organization for Migration (2024) และ UNODC (2023) ระบุว่า มีแรงงานต่างชาติดังกล่าวจากหลายทวีป รวมทั้งแอฟริกาและเอเชีย ถูกหลอกลวงเข้าสู่กระบวนการดังกล่าวเพิ่มมากขึ้น ขณะเดียวกัน Forbes Thailand (2025) รายงานว่าเพียงในปี 2567 มีข้อความหลอกลวงมากกว่า 168 ล้านครั้ง

ถูกส่งถึงประชาชนไทย ซึ่งตอกย้ำถึงขอบเขตและความซับซ้อนของปัญหา การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ยังเป็นตัวเร่งให้แรงงานจำนวนมากตกอยู่ในภาวะเปราะบาง ทำให้เป็นเป้าหมายหลักของขบวนการค้ามนุษย์รูปแบบใหม่นี้

แม้ประเทศไทยจะมีกฎหมายและนโยบายที่ชัดเจน เช่น พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 และมาตรการ กลไกการส่งต่อระดับชาติ (National Referral Mechanism: NRM) แต่ในการปฏิบัติกลับพบข้อจำกัดสำคัญ ทั้งด้านการตีความสถานะผู้เสียหายที่แตกต่างกันระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับภาคประชาสังคม การขาดบุคลากรผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ตลอดจนข้อจำกัดด้านทรัพยากรที่จำเป็นต่อการคุ้มครองผู้เสียหาย ความไม่สอดคล้องเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นของ “การบูรณาการภาครัฐและภาคประชาสังคม” เพื่อทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตาม งานวิจัยเชิงลึกเกี่ยวกับ forced criminality และการทำงานร่วมกันระหว่างรัฐ-ประชาสังคมในบริบทของ NRM ในประเทศไทยยังมีอยู่อย่างจำกัด ดังนั้น การศึกษาครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) วิเคราะห์รูปแบบและวิธีการของเครือข่ายค้ามนุษย์ที่หลอกลวงชาวต่างชาติไปทำงานในศูนย์หลอกลวงออนไลน์ในเมียนมา (2) ศึกษาข้อจำกัดและปัญหาในการบูรณาการระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมภายใต้ NRM และ (3) เสนอแนวทางการบูรณาการเพื่อพัฒนาโลกคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายให้มีความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับสภาพปัญหาการค้ามนุษย์รูปแบบใหม่ที่ซับซ้อน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์รูปแบบและวิธีการขององค์กรอาชญากรรมการค้ามนุษย์ที่เกิดขึ้นกับชาวต่างชาติที่ถูกหลอกลวงให้ไปทำงานในประเทศเมียนมา
2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในการบูรณาการการทำงานระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมให้เป็นไปตามมาตรการคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ที่เป็นชาวต่างชาติผ่านกลไกการส่งต่อระดับชาติ (NRM)
3. เพื่อเสนอแนวทางการบูรณาการในการดำเนินงานเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรการคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ที่เป็นชาวต่างชาติผ่านกลไกการส่งต่อระดับชาติ (NRM)

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดการย้ายถิ่นฐานเพื่อไปทำงานในต่างประเทศ

การย้ายถิ่นของแรงงานข้ามชาติเป็นพลวัตทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมที่เชื่อมโยงระหว่างประเทศต้นทางและปลายทาง แรงงานจำนวนมากเลือกเดินทางเพื่อแสวงหาโอกาสที่มั่นคง แม้ต้องเผชิญความเสี่ยงในการอยู่โดยผิดกฎหมายหรือการถูกแสวงหาประโยชน์ (Higgins, 2008) ปัจจัยหลัก ได้แก่ ความยากจน ความไม่มั่นคงทางการเมือง และการขาดแคลนบริการขั้นพื้นฐาน ขณะที่ปัจจัยดึงดูดคือโอกาสทางเศรษฐกิจ ความมั่นคง และคุณภาพบริการสาธารณะในประเทศปลายทาง ทั้งสองปัจจัยร่วมกันผลักดันให้เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานข้ามพรมแดน

อย่างไรก็ดี การย้ายถิ่นที่ไม่มีการกำกับดูแลอย่างเหมาะสมย่อมเพิ่มความเปราะบางต่อการถูกละเมิดสิทธิและการค้ามนุษย์ งานวิจัยหลายชิ้นยังสะท้อนว่าการย้ายถิ่นโดยไม่เป็นทางการนำไปสู่การอยู่ในสภาพไร้เอกสาร ซึ่งทำให้แรงงานไม่สามารถเข้าถึงระบบคุ้มครองสิทธิหรือบริการของรัฐได้อย่างเท่าเทียม (IOM, 2024) การออกแบบนโยบายที่คำนึงถึงพลวัตดังกล่าวจึงเป็นหัวใจสำคัญในการลดความเสี่ยงและสร้างระบบการย้ายถิ่นที่ยั่งยืน

แนวคิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์: มิติทางกฎหมายและนโยบายในบริบทประเทศไทย

การค้ามนุษย์เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนขั้นรุนแรง ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบสามประการ ได้แก่ การกระทำ วิธีการ และวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ (UNODC, 2024) กรอบกฎหมายระหว่างประเทศ เช่น อนุสัญญา ILO และพิธีสารปาแลร์โม ได้กำหนดมาตรการป้องกันปราบปราม และคุ้มครองผู้เสียหาย ประเทศไทยมีกฎหมายเฉพาะ ได้แก่ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ที่กำหนดให้การบังคับใช้แรงงาน การยัดเยียด หรือการผูกพันด้วยหนี้ เป็นความผิดทางอาญา

ประเทศไทยยังเผชิญกับการค้ามนุษย์ในหลายมิติ ทั้งการแสวงหาประโยชน์ทางเพศ การบังคับใช้แรงงาน และรูปแบบใหม่ของการบังคับให้กระทำความผิด ซึ่งสะท้อนความซับซ้อนที่มากกว่าการมองผ่านกรอบ “แรงงานผิดกฎหมาย” เพียงมิติเดียว (TIP Office, 2024) การบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพจึงต้องควบคู่ไปกับการเสริมสร้างความเข้าใจในกลไกปกป้องสิทธิและการทำงานร่วมกับภาคประชาสังคม

แนวคิดเกี่ยวกับการคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์: กระบวนการเชิงนโยบายในประเทศไทย

กระบวนการคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ แม้ไม่ถูกระบุโดยตรงในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ แต่ถือเป็นกลไกสำคัญในการเข้าถึงข้อเท็จจริงและคุ้มครองสิทธิ โดย NRM ของไทย แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ การคัดกรองเบื้องต้น การคัดแยกโดยทีมสหวิชาชีพ และการส่งต่อไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (Nexus Institute, 2022) ทีมสหวิชาชีพจึงเป็นกลไกหลักในการสัมภาษณ์และประเมิน เพื่อยืนยันสถานะผู้เสียหายโดยยึดหลักสิทธิมนุษยชน

ในทางปฏิบัติ กระบวนการนี้ยังมีข้อจำกัด เช่น การตีความสถานะผู้เสียหายที่ไม่สอดคล้องกัน ความขาดแคลนบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ และข้อจำกัดด้านทรัพยากร ทำให้ผู้เสียหายบางส่วนไม่สามารถเข้าถึงการคุ้มครองที่เหมาะสม นอกจากนี้ การขาดระบบฐานข้อมูลกลางและกลไกติดตามผลยังทำให้การทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ไม่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ (ECPAT, 2023) ซึ่งสะท้อนความจำเป็นของการบูรณาการระหว่างรัฐและภาคประชาสังคม

แนวคิดเกี่ยวกับการกระทำผิดของผู้เสียหายอันเนื่องมาจากการถูกบังคับให้กระทำความผิดทางอาญา (Forced Criminality)

Forced Criminality เป็นลักษณะใหม่ของการค้ามนุษย์ที่เหยื่อถูกบังคับให้กระทำความผิด เช่น การฉ้อโกงออนไลน์หรือการฟอกเงิน ภายใต้การควบคุมหรือขู่เข็ญของขบวนการค้ามนุษย์ (UNODC, 2023; Jespersen, 2024; San, 2024) โดยเฉพาะกรณีศูนย์หลอกลวงออนไลน์ในเมืองเมียวดี ประเทศเมียนมา เหยื่อจำนวนมากเป็นแรงงานต่างชาติที่ถูกกล่อลวงและสูญเสียเสรีภาพ

แม้หลักการ “ไม่ลงโทษผู้เสียหาย” (non-punishment principle) ได้รับการยอมรับในกฎหมายสากล (Gallagher & David, 2014; TIP Office, 2024) แต่ประเทศไทยยังเผชิญอุปสรรคสำคัญ ได้แก่ ความยากลำบากในการพิสูจน์ความไม่สมัครใจ การขาดหลักฐาน และข้อจำกัดด้านบุคลากร ข้อถกเถียงนี้ยิ่งเด่นชัดในกรณีที่ผู้เสียหายถูกบังคับให้กระทำความผิดในลักษณะอาชญากรรมข้ามชาติ เช่น romance scam หรือการฟอกเงินผ่านระบบดิจิทัล ซึ่งเจ้าหน้าที่รัฐบางครั้งยังมองว่าเป็นผู้ต้องหามากกว่าผู้เสียหาย การเข้าใจ forced criminality จึงเป็นกุญแจสำคัญในการป้องกันการตีตราและยกระดับความเป็นธรรมในกระบวนการยุติธรรมไทย

จากวรรณกรรมที่ผ่านมา แม้จะมีการศึกษาเกี่ยวกับแรงงานข้ามชาติ การค้ามนุษย์ และกระบวนการคัดแยกผู้เสียหายในประเทศไทย แต่ยังคงขาดงานที่มุ่งเน้น “forced criminality” โดยตรง และยังไม่มีการศึกษาเชิงลึกถึงการบูรณาการระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมในกระบวนการ NRM ช่องว่างดังกล่าวทำให้ผู้เสียหายจำนวนมากยังไม่ได้รับการคุ้มครองอย่างเต็มที่ งานวิจัยนี้จึงตอบโต้ด้วยการนำเสนอข้อมูลเชิงประจักษ์จากกรณี

จังหวัดตาก และเสนอแนวทางการบูรณาการเพื่อพัฒนาโลกคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายในบริบทของการค้ามนุษย์รูปแบบใหม่ที่ซับซ้อน

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. ทฤษฎีการเลือกกระทำผิดอย่างมีเหตุผล (Rational Choice Theory)

ทฤษฎีนี้อธิบายว่าบุคคลตัดสินใจกระทำผิดจากการพิจารณาผลได้ผลเสีย โดยเชื่อว่าการก่ออาชญากรรมเกิดจากการคำนวณว่าผลประโยชน์ที่ได้รับสูงกว่าความเสี่ยงที่จะถูกลงโทษ (Shereen Hassan & Dan Lett, 2023) แนวคิดนี้สอดคล้องกับกรณีศึกษาของขบวนการค้ามนุษย์ในเมืองเมียวดี ประเทศเมียนมา ซึ่งเลือกกระทำผิดในพื้นที่ที่กฎหมายอ่อนแอและมีผู้มีอำนาจคุ้มครอง อันสะท้อนถึงการคำนวณอย่างมีเหตุผลในเชิงเศรษฐศาสตร์เพื่อผลประโยชน์สูงสุด

2. ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของเหยื่อ (Victim Precipitation Theory)

ทฤษฎีนี้เสนอว่าในบางกรณี เหยื่อมีบทบาทบางประการที่นำไปสู่การตกเป็นเหยื่อ เช่น ความประมาท ความไม่รู้ หรือการหลงเชื่อคำชักชวน (Wolfgang, 1971; Quinney, 1972) ในบริบทของงานวิจัย พบว่าผู้เสียหายจำนวนหนึ่งสมัครใจเดินทางมาไทยโดยไม่ตระหนักถึงความเสี่ยง ทำให้ถูกล่อลวงข้ามแดนไปยังประเทศเมียนมา การเข้าใจมิตินี้ช่วยให้การคัดแยกผู้เสียหายภายใต้ NRM มีความแม่นยำและยุติธรรมยิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกกึ่งโครงสร้าง (semi-structured interview guide) เป็นเครื่องมือหลัก โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็นสามส่วน ได้แก่

1. คำถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้สัมภาษณ์ เช่น อายุ เพศ สัญชาติ และภูมิหลังการย้ายถิ่น
2. คำถามเกี่ยวกับประสบการณ์การถูกล่อลวงและการเข้าสู่สถานการณ์การค้ามนุษย์ในลักษณะการบังคับให้กระทำความผิด
3. คำถามเกี่ยวกับการได้รับความช่วยเหลือ การเข้าถึงกลไกการส่งต่อระดับชาติ (NRM) และมุมมองต่อบทบาทของภาครัฐและภาคประชาสังคมในการคุ้มครองสิทธิ

นอกจากการสัมภาษณ์โดยตรงแล้ว งานวิจัยยังใช้บันทึกการสัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน 50 ฉบับ ที่จัดทำโดยองค์กรภาคประชาสังคม ซึ่งบันทึกประสบการณ์ของผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ชาวต่างชาติที่ผ่านกระบวนการคัดแยกแล้ว เพื่อประกอบarviเคราะห์และเสริมความครอบคลุมของข้อมูล

เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ นักวิจัยได้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการค้ามนุษย์และการวิจัยเชิงคุณภาพตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และได้ทดลองใช้คำถามบางส่วนกับกลุ่มตัวอย่างก่อนนำไปปรับใช้จริง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยนักวิจัยนำบันทึกการสัมภาษณ์และข้อมูลที่ถอดความแล้วทั้งหมดมาพิจารณาอย่างเป็นระบบ ขั้นตอนการวิเคราะห์ประกอบด้วย

1. การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล โดยอ่านทวนบันทึกการสัมภาษณ์และเอกสารที่ถอดความหลายครั้ง เพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลครบถ้วนและสอดคล้องกับสิ่งที่ผู้ให้สัมภาษณ์สื่อสาร
2. การจัดระเบียบข้อมูล ด้วยการแยกข้อความตามประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ได้แก่ (1) รูปแบบและวิธีการของการค้ามนุษย์ (2) ข้อจำกัดของกลไกการส่งต่อระดับชาติ (NRM) และ (3) แนวทางการบูรณาการระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคม

3. การตีความและสังเคราะห์ โดยเปรียบเทียบข้อมูลจากหลายแหล่ง ทั้งบันทึกการสัมภาษณ์ของผู้เสียหายและการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องหรือความแตกต่าง และอธิบายความหมายเชิงลึกของปรากฏการณ์

4. การตรวจสอบความน่าเชื่อถือ ด้วยวิธีการเปรียบเทียบข้อมูลข้ามกลุ่ม (triangulation) และการปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ เพื่อยืนยันว่าข้อค้นพบสะท้อนสภาพปัญหาจริงในภาคสนาม

การวิเคราะห์ในลักษณะนี้ช่วยให้ผลการวิจัยสามารถตอบวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้อย่างครบถ้วน และยังทำให้เห็นทั้งประสบการณ์ตรงของผู้เสียหายและข้อจำกัดเชิงโครงสร้างของกลไกที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัย

รูปแบบและวิธีการขององค์การอาชญากรรมข้ามชาย

องค์การอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ในลักษณะการบังคับให้กระทำความผิดมักตั้งฐานปฏิบัติการในพื้นที่ที่อำนาจรัฐอ่อนแอและไม่สามารถควบคุมได้อย่างเต็มที่ โดยเฉพาะพื้นที่ เชว โก๊กโก (Shwe Kokko) และ เคเค พาร์ค (KK Park) ซึ่งอยู่ในจังหวัดเมียวดี ประเทศเมียนมา ทั้งสองพื้นที่นี้อยู่ภายใต้การควบคุมของกองกำลัง Border Guard Force (BGF) ที่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลเมียนมาให้บริหารจัดการพื้นที่ในลักษณะกึ่งอิสระ สถานการณ์ดังกล่าวเปิดช่องให้กลุ่มทุนจีนเข้ามาเช่าพื้นที่และจัดตั้งกิจกรรมทางอาชญากรรมโดยแทบไม่มีข้อจำกัด การควบคุมของรัฐที่อ่อนแอและการปล่อยปละละเลยของผู้มีอำนาจในพื้นที่ทำให้บริษัทหลอกลวงออนไลน์สามารถดำเนินกิจกรรมที่ผิดกฎหมายได้โดยไม่ถูกตรวจสอบ (Justice for Myanmar, 2023)

ผลการวิจัยยังชี้ให้เห็นว่าพื้นที่เหล่านี้ถูกพัฒนาให้เป็น “ศูนย์รวมความบันเทิง” โดยมีโรงแรม คาสโนร้านอาหาร และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ทำหน้าที่เป็นฉากหน้าในการดึงดูดผู้คนและสร้างความชอบธรรมเชิงเศรษฐกิจ แต่แท้จริงแล้วเป็นสถานที่ที่ใช้ควบคุมแรงงานต่างชาติและบังคับให้ทำงานในธุรกิจผิดกฎหมาย หลังปี 2021 เป็นต้นมา มีการเคลื่อนย้ายฐานปฏิบัติการจาก Shwe Kokko ไปยัง KK Park มากขึ้น เนื่องจากพื้นที่หลังมีการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานมากกว่าและมีเครือข่ายการป้องกันจากกองกำลังท้องถิ่นที่เข้มแข็ง

กลุ่มผู้เสียหายส่วนใหญ่เป็นพลเมืองจากประเทศที่ประสบปัญหาด้านเศรษฐกิจและการเมือง เช่น เติร์กเมนิสถาน เคนยา รัสเซีย อินเดีย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และเนปาล คุณสมบัติร่วมที่มักพบในกลุ่มผู้เสียหายคือความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ การศึกษาระดับมัธยมศึกษา และประสบการณ์ทำงานในสายงานขายหรืองานออนไลน์ องค์การอาชญากรใช้คุณสมบัติเหล่านี้ในการกำหนดเป้าหมาย เพราะเป็นทักษะที่สามารถนำไปใช้ในกระบวนการหลอกลวงออนไลน์และสร้างความน่าเชื่อถือในการสื่อสารกับเหยื่อปลายทาง

วิธีการชักชวนมีสองลักษณะสำคัญ คือ (1) การเข้าหาโดยตรงของนายหน้า ซึ่งมักมีสัญชาติเดียวกับเป้าหมาย ทำให้เกิดความไว้วางใจ นายหน้าจะเข้าหาผู้ที่กำลังมองหางานในตลาดแรงงาน ศูนย์ฝึกอบรม หรือแม้แต่เครือข่ายส่วนตัว พร้อมให้ข้อมูลอันเป็นเท็จเกี่ยวกับตำแหน่งงานที่มั่นคงในประเทศไทย นายหน้าจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมดเพื่อสร้างแรงจูงใจ เช่น ค่าเดินทาง หนังสือเดินทาง และค่าที่พัก และ (2) การประกาศรับสมัครงานผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ เช่น Meta, Telegram และ Signal โดยสร้างเว็บไซต์ที่ดูเหมือนเป็นบริษัทจริงเพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือ เมื่อผู้สนใจติดต่อเข้ามา ก็จะถูกนำเข้าสู่กระบวนการสัมภาษณ์ออนไลน์และการทดสอบต่าง ๆ คล้ายกับกระบวนการที่นายหน้าดำเนินการโดยตรง

กระบวนการเดินทางมีลักษณะเป็นขั้นตอนที่ซับซ้อน เริ่มจากการเดินทางเข้าสู่ประเทศไทย โดยมีจุดหมายที่สนามบินสุวรรณภูมิหรือดอนเมือง หลังจากนั้นผู้เสียหายจะถูกนายหน้าส่งต่อด้วยยานพาหนะไปยังอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก และถูกนำข้ามชายแดนไปยังเมียนมาโดยผิดกฎหมายผ่านช่องทางธรรมชาติที่แม่น้ำเมย การเดินทางในลักษณะนี้สะท้อนว่าประเทศไทยทำหน้าที่เป็น “ประเทศทางผ่าน” ในห่วงโซ่การค้ามนุษย์

เมื่อเข้าสู่เมียนมาเหยื่อจะถูกส่งไปยังบริษัทหลอกลวงออนไลน์ซึ่งมีระบบการควบคุมเข้มงวด บางกรณีมีบุคคลในเครื่องแบบทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถนำส่ง เมื่อถึงบริษัท เหยื่อจะถูกแจ้งว่าตนเองถูก “ซื้อตัว” มาจากนายหน้า และจำเป็นต้องทำงานตามสัญญาที่กำหนด หากไม่ยินยอมจะต้องชำระค่าไถ่ในจำนวนสูง กระบวนการดังกล่าวสะท้อนให้เห็นการใช้ระบบหนี้สินและการบังคับทางกายภาพควบคู่กันเพื่อควบคุมแรงงาน

รูปแบบการบังคับทำงานประกอบด้วยการทำงานวันละไม่ต่ำกว่า 12 ชั่วโมง ภายใต้เป้าหมายการหลอกลวงไม่น้อยกว่าสองรายต่อวัน หากไม่สามารถทำตามเป้าหมายได้ จะถูกลงโทษ เช่น การทุบตี การช็อตไฟฟ้า หรือการบังคับใช้แรงงานหนัก เหยื่อถูกจำกัดเสรีภาพ ไม่สามารถออกจากพื้นที่ทำงานซึ่งมีกำแพงสูงและเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยตลอดเวลา โทรศัพท์ถูกควบคุม และอนุญาตให้สื่อสารกับครอบครัวเพียงข้อมูลด้านบวกเท่านั้น

จากหลักฐานทั้งหมด แสดงให้เห็นว่า องค์กรอาชญากรรมข้ามนุชย์มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและซับซ้อน ตั้งแต่การคัดเลือกเป้าหมาย การสร้างความน่าเชื่อถือ การลักลอบเคลื่อนย้าย ไปจนถึงการบังคับทำงาน และการควบคุมเสรีภาพ วิธีการเหล่านี้ไม่เพียงสะท้อนความเป็น “อุตสาหกรรม” ของการค้ามนุษย์รูปแบบใหม่ แต่ยังตอกย้ำถึงความยากลำบากในการเข้าถึงและช่วยเหลือผู้เสียหาย

ข้อจำกัดของการบูรณาการภายใต้กลไกการส่งต่อระดับชาติ (NRM)

แม้กลไกการส่งต่อระดับชาติ (NRM) ของไทยจะถูกออกแบบมาเพื่อให้การคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ แต่ผลการวิจัยสะท้อนว่าการปฏิบัติจริงยังมีข้อจำกัดที่สำคัญหลายประการ

ข้อจำกัดประการแรก คือทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่บางส่วนยังมีแนวโน้มมองผู้เสียหายที่เกี่ยวข้องกับการหลอกลวงออนไลน์ว่าเป็น “ผู้กระทำผิด” มากกว่าผู้เสียหาย ความคิดเช่นนี้นำไปสู่การตีตราและทำให้ผู้เสียหายจำนวนหนึ่งถูกปฏิเสธสถานะ ทั้งที่ตกอยู่ภายใต้การบังคับ ข้อจำกัดนี้ขัดแย้งกับหลัก non-punishment principle ที่ยอมรับในระดับสากล

ข้อจำกัดประการที่สอง คือความไม่สอดคล้องในการตีความสถานะผู้เสียหาย ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ การให้ความสำคัญกับพยานหลักฐานแตกต่างกัน เช่น บางหน่วยงานเน้นหลักฐานเอกสารหรือบาดแผลทางกาย ขณะที่บางหน่วยงานพิจารณาจากคำให้การ ส่งผลให้ผู้เสียหายลักษณะ forced criminality ไม่สามารถพิสูจน์ความไม่สมัครใจได้ และจึงไม่ได้รับการรับรองสถานะ

ข้อจำกัดประการที่สาม คือทรัพยากรและบุคลากรที่จำกัด ทีมสหวิชาชีพที่ใช้ในการคัดแยกยังขาดผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน โดยเฉพาะล่ามที่เข้าใจภาษาและวัฒนธรรมของผู้เสียหายจากแอฟริกาและเอเชียใต้ รวมถึงการขาดงบประมาณและเวลาที่เพียงพอ ทำให้การคัดแยกไม่สามารถเจาะลึกได้เท่าที่ควร

ข้อจำกัดประการที่สี่ คือความท้าทายในการประสานงาน แม้องค์กรภาคประชาสังคมจะมีบทบาทสำคัญในการเข้าถึงและช่วยเหลือผู้เสียหาย แต่ข้อมูลและข้อค้นพบจากภาคประชาสังคมมักไม่ได้รับการยอมรับในกระบวนการอย่างเป็นทางการ ส่งผลให้การทำงานร่วมกันไม่เป็นเอกภาพ

โดยสรุป การตอบวัตถุประสงค์ที่ 2 ชี้ให้เห็นว่า แม้ NRM จะเป็นกลไกที่มีเป้าหมายเพื่อคุ้มครองผู้เสียหาย แต่ในทางปฏิบัติยังมีข้อจำกัดทั้งด้านทัศนคติ การตีความกฎหมาย ทรัพยากร และการประสานงาน ส่งผลให้ผู้เสียหายโดยเฉพาะในกรณี forced criminality ยังไม่ได้รับการคุ้มครองตามหลักสิทธิมนุษยชนสากล

แนวทางการบูรณาการระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคม

แนวทางการบูรณาการที่มีประสิทธิภาพควรเน้นการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างรัฐและภาคประชาสังคมในหลายด้าน ประการแรกคือ การจัดทำฐานข้อมูลกลาง เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถติดตามและแลกเปลี่ยนข้อมูลผู้เสียหายได้อย่างต่อเนื่อง ประการที่สองคือ การสร้างกลไกความร่วมมือในพื้นที่ชายแดน เพื่อให้การช่วยเหลือผู้เสียหายระหว่างไทย-เมียนมามีประสิทธิภาพมากขึ้น

นอกจากนี้ยังควร เพิ่มบทบาทของภาคประชาสังคม ในขั้นตอนคัดแยกและฟื้นฟู เนื่องจากองค์กรเหล่านี้ มักเข้าถึงผู้เสียหายก่อนและมีความใกล้ชิดกับชุมชน ขณะเดียวกัน การอบรมเจ้าหน้าที่รัฐ ให้เข้าใจหลัก forced criminality และ non-punishment principle จะช่วยลดการตีตราผู้เสียหายและทำให้กระบวนการคุ้มครอง สอดคล้องกับมาตรฐานสิทธิมนุษยชน

โดยสรุป แนวทางเหล่านี้สะท้อนว่าการบูรณาการที่แท้จริงจำเป็นต้องอาศัยทั้ง การสนับสนุนเชิงนโยบาย จากส่วนกลาง และการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมอย่างเป็นทางการ เพื่อให้กลไก NRM มีความเข้มแข็ง และตอบสนองต่อปัญหาการค้ำมนุษย์รูปแบบใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างผลที่ได้กับวรรณกรรมที่มีอยู่ โดยเลือก อภิปรายเฉพาะประเด็นสำคัญที่สะท้อนภาพรวมของการค้ำมนุษย์รูปแบบใหม่และความท้าทายของกลไกการ คุ้มครอง

ผลการวิเคราะห์พบว่า กลุ่มองค์กรอาชญากรรมที่ตั้งฐานปฏิบัติการในเขต Shwe Kokko และ KK Park ใช้ประโยชน์จากสภาพอำนาจรัฐที่อ่อนแอในการดำเนินกิจกรรมผิดกฎหมาย ลักษณะดังกล่าวสอดคล้องกับ การศึกษาของ UNODC (2022) ที่ชี้ว่า พื้นที่ซึ่งรัฐไม่สามารถบังคับใช้กฎหมายได้เข้มแข็ง มักถูกใช้เป็นแหล่งรวม กิจกรรมค้ำมนุษย์และอาชญากรรมข้ามชาติ นอกจากนี้ การล่อลวงแรงงานจากประเทศที่มีปัญหาเศรษฐกิจและ การเมือง เช่น เอธิโอเปีย อินเดีย และฟิลิปปินส์ ยังสะท้อนแนวคิด victim vulnerability ตามกรอบเหยื่อวิทยา ของ Fattah (1991) ที่อธิบายว่าความเปราะบางทางเศรษฐกิจและการศึกษามีส่วนสำคัญต่อการเพิ่มความเสี่ยงใน การตกเป็นเหยื่อ

เมื่อเข้าสู่พื้นที่ปฏิบัติการในเมียนมา ผู้เสียหายถูกบังคับให้ทำงานในบริษัทล่อลวงออนไลน์ภายใต้ เงื่อนไขการทำงานที่ละเมิดสิทธิมนุษยชน เช่น การทำงานเกินเวลา การลงโทษทางร่างกาย และการจำกัดเสรีภาพ ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับ IJM (2023) ที่ระบุถึงสภาพการทำงานดังกล่าวในพื้นที่ชายแดน และสามารถอธิบายได้ ผ่านแนวคิด revictimization ซึ่งชี้ให้เห็นว่าผู้เสียหายตกอยู่ในสภาพที่ถูกเอารัดเอาเปรียบซ้ำซ้อน ทั้งจาก กระบวนการค้ำมนุษย์และการขาดการบังคับใช้กฎหมายที่เพียงพอ

อีกประเด็นที่เด่นชัดคือปรากฏการณ์ forced criminality โดยผู้เสียหายถูกควบคุมและบังคับให้กระทำ ผิดกฎหมาย เช่น การล่อลวงออนไลน์ การข้ามแดนผิดกฎหมาย หรือการปลอมแปลงเอกสาร ผลลัพธ์นี้ สอดคล้องกับงานของ UNODC (2022) และ Jespersen (2024) ที่ระบุว่า การบังคับให้กระทำผิดกำลังกลายเป็น ลักษณะสำคัญของการค้ำมนุษย์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยครั้งนี้ยังชี้เพิ่มว่า ผู้เสียหายที่ พยายามหลบหนีหรือกลับเข้าสู่ประเทศไทยโดยไม่มีเอกสารที่ถูกต้องมักถูกมองว่าเป็น “ผู้กระทำผิด” มากกว่า ผู้เสียหาย ซึ่งสอดคล้องกับข้อวิจารณ์ของ Gallagher & David (2014) เกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามหลัก non-punishment principle ในหลายประเทศ

ประเด็นนี้สัมพันธ์โดยตรงกับข้อจำกัดของกลไกการส่งต่อระดับชาติ (NRM) ของไทยที่พบจากผลการวิจัย กล่าวคือ เจ้าหน้าที่บางส่วนยังตีตราผู้เสียหายว่าเป็นผู้กระทำผิด และขาดเกณฑ์ที่สอดคล้องกันในการคัดแยก ปัญหาดังกล่าวสอดคล้องกับรายงานของ Nexus Institute (2022) ที่วิจารณ์ว่า การทำงานของทีมสหวิชาชีพใน หลายประเทศยังมีความแตกต่างด้านมาตรฐานและทัศนคติ ทำให้ผู้เสียหายจำนวนหนึ่งไม่ได้รับการคุ้มครองที่ เหมาะสม

โดยสรุป การอภิปรายผลชี้ว่า ข้อค้นพบของการวิจัยครั้งนี้ไม่เพียงสอดคล้องกับวรรณกรรมที่มีอยู่ แต่ยัง ตอกย้ำความจำเป็นของการพัฒนา NRM ให้ตอบสนองต่อปรากฏการณ์ forced criminality อย่างแท้จริง และ

เน้นการบูรณาการระหว่างรัฐกับภาคประชาสังคม เพื่อให้การคุ้มครองผู้เสียหายสอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า องค์การอาชญากรรมข้ามชาติมีรูปแบบการดำเนินงานที่เป็นระบบ ตั้งแต่การชักชวนแรงงานต่างชาติ การใช้ประเทศไทยเป็นทางผ่าน ไปจนถึงการบังคับทำงานในศูนย์ปฏิบัติการออนไลน์ในเมียนมา ผู้เสียหายถูกควบคุมและละเมิดสิทธิจนตกอยู่ในสภาพ *forced criminality* การวิเคราะห์ชี้ให้เห็นข้อจำกัดสำคัญของกลไกการส่งต่อระดับชาติ (NRM) ของไทย ทั้งด้านทัศนคติ การตีความกฎหมาย ทรัพยากร และการประสานงาน ข้อค้นพบเหล่านี้นำไปสู่แนวทางการบูรณาการระหว่างรัฐและภาคประชาสังคม เพื่อยกระดับการคุ้มครองผู้เสียหายให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนสากล

องค์ความรู้ใหม่

ผลการวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นแนวสัมพันธ์ที่สำคัญระหว่างปัจจัยความเปราะบางของแรงงานต่างชาติ กลไกการชักชวนและลำเลียงข้ามพรมแดน การจำกัดเสรีภาพภายใต้การบังคับทำงาน และข้อจำกัดในการคุ้มครองตามกลไก NRM ซึ่งทั้งหมดนี้ร่วมกันก่อรูปเป็นเส้นทาง (trajectory) ของ *forced criminality* ที่ไม่เพียงแต่เกิดขึ้นแบบชั่วคราว แต่มีลักษณะเป็นวงจรที่ย้อนกลับซ้ำ และสามารถคาดการณ์ได้จากลักษณะร่วมของผู้เสียหายและเงื่อนไขของพื้นที่ปฏิบัติการ แนวสัมพันธ์นี้ถือเป็นองค์ความรู้ใหม่ที่ช่วยให้เห็นว่า การข้ามชาติในปัจจุบันมิใช่เพียงความผิดของกลุ่มอาชญากร แต่เป็นผลลัพธ์ที่เกิดจากการมีช่องว่างเชิงโครงสร้างและการตีตราที่ฝังราก ซึ่งการออกแบบนโยบายและมาตรการคุ้มครองจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของเส้นทางนี้ เพื่อให้การแทรกแซงสามารถดำเนินได้ตั้งแต่ขั้นต้นจนถึงการฟื้นฟูผู้เสียหาย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าการข้ามชาติในลักษณะ *forced criminality* มีความซับซ้อนและเชื่อมโยงกับทั้งปัจจัยความเปราะบางของแรงงานข้ามชาติ การชักชวนและการลำเลียงข้ามพรมแดน ตลอดจนข้อจำกัดของกลไกการคุ้มครองภายใต้ NRM ดังนั้นหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องควรนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการกำหนดมาตรการคัดแยกและคุ้มครองผู้เสียหายให้มีมาตรฐานเดียวกัน โดยเน้นผู้ยอมรับหลัก non-punishment principle และเปิดโอกาสให้ภาคประชาสังคมมีบทบาทร่วมอย่างเป็นทางการมากขึ้น ขณะเดียวกัน ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้สามารถใช้เป็นฐานในการพัฒนานโยบายด้านการจัดการปัญหาชายแดน การเสริมสร้างกลไกความร่วมมือไทย-เมียนมา และการออกแบบหลักสูตรอบรมเจ้าหน้าที่ให้เข้าใจปรากฏการณ์ *forced criminality* อย่างรอบด้าน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาในกรณีผู้เสียหายชาวต่างชาติที่ผ่านประเทศไทยไปยังพื้นที่ปฏิบัติการในเมียนมา จึงควรมีการขยายการศึกษาในอนาคตให้ครอบคลุมกลุ่มผู้เสียหายประเภทอื่น ๆ เช่น ผู้หญิง เด็ก และแรงงานจากภูมิภาคแอฟริกาและเอเชียใต้ รวมทั้งควรมีการศึกษาเชิงเปรียบเทียบกับประเทศอื่นในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อหาความแตกต่างและแนวปฏิบัติที่เหมาะสมต่อการคุ้มครองผู้เสียหาย นอกจากนี้ยังควรมีงานวิจัยที่ประเมินผลการดำเนินงานของกลไก NRM ในเชิงปฏิบัติ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แม่นยำสำหรับการปรับปรุงนโยบายและมาตรการในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- Cloward, R. A., & Ohlin, L. E. (1972). Delinquency and opportunity: A theory of delinquent gangs. *Criminology*, 10(1), 3–18.
- Fattah, E. A. (1991). *Understanding criminal victimization*. Scarborough, ON: Prentice-Hall Canada.
- Forbes Thailand. (2024, April 29). Whoscall annual report 2024 reveals 168 million scam calls and SMS in Thailand. Retrieved May 15, 2024, from <https://www.forbesthailand.com/news/it/whoscall-annual-report-2024-reveals-168-million-scam-calls-and-sms-in-thailand>
- Gallagher, A. T., & David, F. (2014). *The international law of human trafficking*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Higgins, J. (2018). Push and pull factors. *Newfoundland and Labrador Heritage Website*. Retrieved January 20, 2024, from <https://www.heritage.nf.ca/articles/society/push-pull-factors.php>
- International Organization for Migration. (2024). *Southeast Asia trafficking for forced criminality: Regional situation update (December 2023)*. Retrieved March 3, 2024, from https://roasiapacific.iom.int/sites/g/files/tmzbdl671/files/documents/2024-03/iom-southeast-asia-trafficking-for-forced-criminality-update_december-2023-1.pdf
- Justice for Myanmar. (2023). *Who powered the expansion of cyber scams in Myawaddy?*. Retrieved February 12, 2024, from <https://www.justiceformyanmar.org/stories/who-powered-the-expansion-of-cyber-scams-in-myawaddy>
- Nexus Institute. (2022). *How to develop a directory of services for trafficking victims: A tool for practitioners*. Retrieved May 7, 2025, from <https://nexusinstitute.net/wp-content/uploads/2022/07/How-to-Develop-a-Directory-of-Services-for-Trafficking-Victims-A-Tool-for-Practitioners-FINAL.pdf>
- U.S. Department of State. (2023). *Trafficking in persons report: Philippines*. Retrieved May 18, 2024, from <https://www.state.gov/reports/2023-trafficking-in-persons-report/philippines>
- United Nations Office on Drugs and Crime. (2022). *Global report on trafficking in persons 2022*. Retrieved March 22, 2024, from <https://www.unodc.org/unodc/en/data-and-analysis/glotip.html>
- United Nations Office on Drugs and Crime. (2023). *Casinos, cyber fraud and trafficking in persons for forced criminality in Southeast Asia: Policy brief – Summary overview*. Retrieved December 28, 2023, from https://www.unodc.org/roseap/uploads/documents/Publications/2023/TiP_for_FC_Summary_Policy_Brief.pdf
- United Nations Office on Drugs and Crime. (2024). *Trafficking in persons and migrant smuggling*. Retrieved January 27, 2024, from <https://www.unodc.org/lpo-brazil/en/trafico-de-pessoas/index.html>
- Wong, M. (2024, March 28). UN says criminal gangs running scam centers in Asia are expanding to Africa and beyond. *AP News*. Retrieved April 30, 2024, from <https://apnews.com/article/asian-scam-operations-cybercrime-fraud-united-nations-494b1832f330d6a9690b083411809f93>

